

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філософський факультет Кафедра теорії та історії політичної науки
Наукове товариство ім. Шевченка Західний науковий центр
Інститут соціогуманітарних проблем людини
у співпраці
Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України
Львівське обласне відділення Всеукраїнської громадської організації
«Товариство психологів України»
Відділ кар'єрного розвитку та співпраці з бізнесом
Львівська регіональна бізнес-платформа
Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького
Факультет психології та соціальної роботи Одеського національного університету
імені І.І.Мечникова
Краківський економічний університет (Польща)
Жешівський університет (Польща)
Університет Костянтина Філософа в Нітрі (Словаччина)
Державна вища техніко-економічна школа ім. Броніслава Маркевича у Ярославі (Польща)
Університет Яна Вижиговського (Польща)
Приватний університет Вебстера (Австрія, Італія)
Філософський факультет Бухарестського університету (Румунія)
Інститут психології, Школа мистецтв і наук Державний університет імені Іллі, Тбілісі (Грузія)

ФІЛОСОФСЬКО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДУХОВНОСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЛЮДСТВА

Збірник тез
VII Міжнародної науково-практичної
конференції

20 квітня 2022 року

Львів 2022

Також планується будівництво трьох нових перевалів, які забезпечать кращий доступ до рекреаційного потенціалу Славська та Боржави, з'єднають скелі Довбуша з Тустанню та курортами Трускавця і Східниці, створять умови для комфортного та безпечного пересування в Українських Карпатах.

Відомий гірськолижний курорт Славсько з легендарним Тростянем отримає шанс на новий потік розвитку з кращою інфраструктурою. Зовсім поруч, на відстані двох десятків кілометрів, ще більший рекреаційний потенціал схилів Боржави. Проте історично це місце на перетині трьох областей було без дорожнього руху.

На реалізацію одного з найбільш амбітних інфраструктурних проєктів Західної України необхідно 16,7 млрд грн (618,5 млн дол. США).

Планувалося найближчим часом об'єднати курортні та туристичні центри трьох регіонів. Серед ключових центрів у Львівській області – Славське, Рожанка (Верхня та Нижня), Сколе та Плай, у Закарпатській області – Пилипець, Ізки, Синевир та Міжгір'я, а в Івано-Франківській – Вигода, Вишків та Буковель. Це дозволить збільшити обмін туристичних потоків, скоротити час у дорозі і, відповідно, збільшити інвестиції та надходження до місцевих бюджетів.

У межах Закарпатської області проєкт охоплює автомобільні дороги державного та місцевого значення довжиною понад 218 км, а загальна вартість ремонтних робіт становить 3,9 млрд грн (1,4 млн дол. США). У 2021 році за цим проєктом на Закарпатті було відновлено понад 95 км (44%) доріг.

На ремонт доріг державного значення з державного бюджету виділили 1,7 млрд грн. За ці кошти забезпечено покриття 71 км маршрутів М-06 Київ – Чоп, Т-07-18 Нижні Ворота – Воловець – Міжгір'я, Т-07-37 Хуст – Шаян – Вишково – Буштино та Р-21 Долина – Хуст.

Слід зазначити, що дороги в горах будуються не так швидко, як на рівнині. Є десятки мостів, необхідний додатковий дренаж, підпірні стінки, розширення. Звісно, це збільшує вартість доріг і буде втричі дорожче.

Завдяки проєкту ми не лише з'єднаємо три області Західного регіону України якісними дорогами, це також дозволить нам відродити центральну частину Українських Карпат. Адже дорожня інфраструктура для регіону відіграє важливу роль. Відремонтовані дороги розитивно вплинуть на розвиток туризму та соціально-економічне становище регіону в цілому. Окрім гарного та якісного дорожнього покриття, не менш важливою є безпека дороги. Усі об'єкти спроектовані за однаковими технічними нормами з велодоріжкою, тротуаром, освітленням, шириною не менше 7-8 м.

Отже, інфраструктурний проєкт «Мале Карпатське коло» стане потужним стимулом для сталого розвитку Карпатського регіону.

*Білобровка Р., Львівський національний
університет імені Данила Галицького*

ЩАСТЯ ЯК ФІЗИЧНИЙ ТА ДУХОВНИЙ АСПЕКТ ПСИХОЛОГІЇ ЛЮДИНИ

Із семантичної точки зору української мови ЩАСТЯ складається з двох складів: «ща» і «стя» тобто , «що з тобою», де під буквою «щ» розуміється трисуття , а саме панування над трьома світами: небесним, земними та підземним . Таким чином , в українській ментальності, коли ми бажаємо комусь ЩАСТЯ розуміється на підсвідомому рівні власне такий аспект. З іншої точки зору Щастя ми розуміємо , як повноту буття, максимальну реалізацію, розкриття, розвиток, як досягнення того , чого ми прагнули. Тобто осягнувши щось (навіть кусок шляху, ми якусь мить відчуваємо задоволення, радість від осягнення, вирішення чергового завдання , тобто ми змогли сюди потрапити, ми подолали цей кусочок

шляху, ми трішки щасливі), оволодівши чимось ми на якийсь момент часу відчуваємо себе щасливими, зреалізованими, такими, що досягнули щось, щось добилися, проте, це відчуття радості, задоволення є скороминуще (згадаймо геніальний твір Гьоте «Фауст» «мий зупинись»). І щоб знову його відчути (щастя) ми знову починаємо діяти, щоб знову досягнути мить досягнення і знову відчути щастя і так триває безконечно...

Окрім того, якщо ми сказали, що Щастя це повнота буття, а повнота, напругу буде залежати від стану здоров'я та волі чи рівня свободи. А в силу нашого сприйняття та відчуття, як суто порівняльних процесів, а не абсолютних та остаточних знань, то і Щастя як порівняльне явище буде носити характер відносності, мінливості та непостійності. Тобто абсолютного Щастя, як такого немає, а є миті досягнення чогось, які приносять нам миттєву, скороминущу радість, задоволення, які швидко проходять і ми знову прагнемо до нового оволодіння, досягнення, щоб відчути те миттєве відчуття, досягнення чи щастя.

Окрім того щастя – це і психічне і фізичне здоров'я, також сама можливість прагнути щастя відчувати брак щастя, повноти досягнення, оволодіння чимось і хотіти це отримати, досягнути. Коли людина має апатію їй нічого не треба, коли людина перебуває в стані хворобливої ейфорії вона нібито і щаслива, задоволена, але без причини, так як вона нічого не досягнула, не здобула, тому про таких людей ми не говоримо що вони щасливі, швидше навпаки. Крім того щастя, коли ми здорові, ситі, перебуваємо в зоні комфорту, захищеності, акцептації чи любові, і коли ми випадаємо з цієї зони ми всіма силами прагнемо намагатися туди повернутись: відчувши голод ми намагаємось насититись і на якийсь момент часу ми відчуваємо задоволення, ми трішки щасливі, будучи хворими та одужавши ми знову переживаємо задоволення і є щасливі. Проте щастя має ще й аспект любові, де це і є наші зацікавлення та інтереси; ми кажемо: -я це люблю; заняття любимою справою приносить задоволення і ми кажемо: - Я щасливий. Отже, ЩАСТЯ - це процес досягнення, досягнення, реалізація якихось цілей чи фізичних, чи соціальних, чи психічних, що передбачає нетривале задоволення та знову пошук нової мети досягнення і так безконечно, тобто ЩАСТЯ – це безперервний, перманентний процес досягнення, здобуття із подальшим продовженням здобуття наступних цілей.

Відправною точкою щастя є бажання, інтерес, погляди чи світогляд. В основі бажання лежить потяг, між ними існує така закономірність взаємозалежності: потяги формують бажання; бажання формують інтереси, прагнення; інтереси та прагнення формують погляди; погляди формують світогляд. Де потяги це неясно, смутні, усвідомлювані спонуки чогось хочеться, якийсь незрозумілий стан хотіння, як наприклад підліток, що досяг статевої зрілості щось хоче, але не зовсім розуміє чого хоче, чи немовля, яке годне плаче, відчуваючи дискомфорт голоду, але не розуміє свідомо чого воно хоче. Тоді, як бажання це чітко усвідомлювані спонуки, що передбачають і шляхи задоволення бажання. В основі потягу лежать певні фізіологічні зміни, які його і викликають чи це в немовляти, чи підлітка. Таким чином ми маємо відповідну піраміду: світогляд, переконання, інтереси, прагнення, бажання, потяги, фізіологічні зміни. Задоволення любого із цих рівнів забезпечує відчуття короткотривалого щастя. Проте, це, так би мовити, фізіологічний аспект ЩАСТЯ.

А, як бути із духовною складовою Щастя, адже в деяких людей прагнення до духовного досягнення є, так би мовити, вроджене і мало залежить від виховання, суспільства чи матеріального благополуччя. Приклади: А.Шептицький і його брати генерали, Папа Іван Павло II і його оточення, чи Будда, чи Ісус Христос, чи Архімед, Платон, Арістотель, Заратустра, Піфагор, Ейнштейн, Шевченко, Франко, Л.Українка та багато інших. Фізіологічна сторона піраміди у них така, як і в звичайних людей, але звідки береться, з чого формується прагнення, бажання, інтерес до духовного чи наукового пізнання. Отже, варто припустити, що окрім фізіологічних прагнень у цих людей паралельно із ними (фізіологічними) є певна духовна лінія прагнень, бажань, інтересів, яка має нематеріальне походження, нематеріальну суть і є якби надбудовою над фізіологічними потребами, їх супроводжує та домінує над ними. Ми це називаємо душею. Ми кажемо: - Моя душа, чи я,

прагне того то; Моя душа виснажена, задоволена, щаслива і т.д. Ми кажемо про душевні пориви, які можливо і ведуть нас по цьому життю, здійснення та реалізація яких ми називаємо Щастям.

Білозерська С., Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ СВІДОМОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ЯК ПРОФЕСІЙНО-ЗОРІЄНТОВАНОГО ФЕНОМЕНУ

Сьогодні існує чимало теоретичних досліджень, які торкаються питань формування професійної свідомості як одного із вузлових завдань особистісно-професійної підготовки майбутніх вчителів. Передусім це пов'язано зі зміною траєкторії у професійній підготовці майбутніх фахівців, яка б забезпечувала не тільки формування професійних знань, умінь і навичок, а також створювала б умови для гармонійного особистісно-професійного розвитку та саморозвитку, навчання та самонавчання, виховання та самовиховання; активізувала мотиваційні ресурси щодо саморегуляції, самоконтролю і самоорганізації майбутньої педагогічної діяльності. З огляду на це, розвиток професійної свідомості необхідно розглядати як один із основних регуляторів поведінки та діяльності майбутнього професіонала.

Більшість авторів [] відзначають, що професійна свідомість вимагає спеціальної роботи над розвитком, формуванням, але найчастіше вона розвивається спонтанно. Але в педагогічній діяльності, де є професійна потреба у підвищенні ефективності цього процесу, організації та управлінні пізнавальною діяльністю особистості, дотриманні психологічних умов і принципів розвитку можуть дати видимі результати. Науковці наголошують, що сама професійна підготовка є основою професіоналізації особистості та формування професійної свідомості та самосвідомості. Ще Піфагор був переконаний у тому, що завдання педагога не в передачі знань і навиків, а передачі натхнення для наступного саморозвитку і самоосвіти людини [1].

Однак у даний момент недостатньо розкриті умови, засоби та технології становлення та розвитку професійної свідомості сучасної молоді. У зв'язку з цим є актуальним завдання вивчення вказаних особливостей та їх психологічний супровід.

Аналізуючи процеси, що лежать в основі формування професійної свідомості особистості майбутнього фахівця, тобто осмисленого усвідомлюваного уявлення людини про себе, доцільно, на нашу думку, враховувати весь період особистісного розвитку майбутнього професіонала від перших моментів виділення ним свого Я-професійного до періоду, коли завершується його професійна адаптація.

З погляду Г.І. Симонової системотворчим і регулюючим чинником професійного зростання та розвитку особистості є її свідомість, яка постає як результат самопізнання і саморегуляції, як стійкий комплекс уявлень і суджень індивіда про себе, свої здібності та можливості [3, С. 244]. У міру розвитку професійної свідомості відбувається усвідомлення особистістю якостей, які потрібні в обраній галузі, а також відбувається створення образу себе як професіонала. Процес усвідомлення здійснюється у:

- 1) у системі професійної педагогічної діяльності;
- 2) у системі педагогічного спілкування;
- 3) у системі власної особистості.

Такий підхід дозволяє стверджувати, що орієнтиром розвитку майбутнього професіонала повинна бути не модель, норма, а своєрідність, індивідуальність і власна траєкторія руху до професійного «акме», де об'єктами психологічного впливу є не психічні та особистісні якості або відхилення від норми, а цілісний суб'єкт. Це сприятиме розвитку